

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Tildelingsevaluering.

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av storkjøkkenutstyr til helseforetakene i Norge. Klager anførte at innklagede hadde brutt regelverket ved å omgjøre en lovlig tildelingsbeslutning. Subsidiært anførte klager at valgte leverandørs tilbud inneholdt avvik og dermed skulle vært avvist fra konkurransen. Klagenemnda kom til at innklagede hadde brutt regelverket ved å omgjøre en lovlig tildelingsbeslutning. Klagenemnda tok ikke stilling til klagers øvrige anførsler.

Klagenemndas avgjørelse 29. mai 2026 i sak 2026/0747

Klager: Metos AS

Innklaget: Sykehusinnkjøp HF

Klagenemndas

medlemmer: Tarjei Bekkedal, Bjørn Berg og Hanne S. Torkelsen

Bakgrunn:

- (1) Sykehusinnkjøp HF (heretter *innklagede*) kunngjorde 5. november 2025 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av storkjøkkenutstyr til helseforetakene i Norge. Anskaffelsens verdi var estimert til maksimalt 330 millioner kroner ekskl. mva. Tilbudsfrist var 10. desember 2025.
- (2) Anskaffelsen var delt inn i tre delkontrakter: storkjøkkenutstyr, kjøle- og kuldeutstyr og pakkemaskiner. Leverandørene kunne inngi tilbud for en, flere eller alle delkontraktene.
- (3) Det skulle inngås én rammeavtale med én leverandør for hvert delområde. Rammeavtalen skulle ha en varighet på to år. Oppdragsgiver kunne deretter forlenge avtalen med inntil ett år av gangen. Maksimal varighet for hele avtaleperioden var fire år.
- (4) Klagen gjelder delområde 1, storkjøkkenutstyr. Det fremgikk av konkurransegrunnlaget at forventet årlig volum for delområde 1 var 45 millioner kroner, og at maksimal verdi for hele perioden var fastsatt til 225 millioner kroner.
- (5) Tildeling av kontrakt ville skje på grunnlag av hvilket tilbud som hadde det beste forholdet mellom pris (vektet 55 prosent), kvalitet (vektet 25 prosent) og miljø (vektet 20 prosent).
- (6) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget at tildelingskriteriet «Kvalitet» skulle evalueres på grunnlag av leverandørens oppfyllelse og besvarelse av evalueringskravene oppgitt i kravspesifikasjonen. Tildelingskriteriet «Kvalitet» var inndelt i følgende underkriterier:

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

Delkriterium Kvalitet	Delvekt	Beskrivelse
3D-modeller	5,00 %	Oppdragsgiver vil positivt evaluere andelen tilbudte produkter med 3D-modeller. Se krav G-34 i Kravspesifikasjonen.
Hev/senk på trillebord	5,00 %	Oppdragsgiver vil positivt evaluere tilbud som innebærer mulighet for hev-senk på tilbudte trillebord. Se krav S-4-5 i Kravspesifikasjon. De ulike variantene av trillebord i sortimentet vil vektlegges basert på andelen forventet antall kjøpte produkter i avtaleperioden. Dette blir: Trillebord 1100mm, 2 høyder: 23,00 % Trillebord 800mm, 2 høyder: 65,00 % Trillebord 1100mm, 3 høyder: 3,00 % Trillebord 800mm, 3 høyder: 9,00 %
Leveringstid oppvaskmaskin	15,00 %	Oppdragsgiver vil positivt evaluere tilbud med leveringstider på oppvaskmaskiner som er bedre enn minimumskravet til leveringstid. Se krav S-23-6 i Kravspesifikasjon.
Leveringstid hetteoppvaskmaskin	15,00 %	Oppdragsgiver vil positivt evaluere tilbud med leveringstider på hetteoppvaskmaskiner som er bedre enn minimumskravet til leveringstid. Se krav S-24-6 i Kravspesifikasjon.
Funksjonalitet og brukervennlighet på kombidampere	20,00 %	Oppdragsgiver vil positivt evaluere tilbudte kombidampere med nyttig funksjonalitet og brukervennlighet utover minimumskrav. Se krav S-14-10 i Kravspesifikasjon. De ulike variantene på kombidampere i sortimentet vil vektles basert på andelen forventet antall kjøpte produkter i avtaleperioden. Dette blir: Kombidamper, 10 geider: 37,00 % Kombidamper, 10 geider: 36,00 % Kombidamper, 20 geider: 25,00 % Kombidamper, 20x2 geider: 2,00 %
Funksjonalitet og brukervennlighet på oppvaskmaskiner	20,00 %	Oppdragsgiver vil positivt evaluere tilbudte oppvaskmaskiner med nyttig funksjonalitet og brukervennlighet utover minimumskrav. Se krav S-23-7 i Kravspesifikasjon.
Funksjonalitet og brukervennlighet på hetteoppvaskmaskiner	20,00 %	Oppdragsgiver vil positivt evaluere tilbudte hetteoppvaskmaskiner med nyttig funksjonalitet og brukervennlighet utover minimumskrav. Se krav S-24-7 i Kravspesifikasjon.

- (7) For hvert delkriterium skulle det gis poeng på en skala fra 0 til 10, der 10 var best. Det tilbudet som ble vurdert som best på kvalitetskriteriet ville oppnå høyest poengsum (forholdsmessig justering). De øvrige tilbudene ville få poeng basert på skjønn ut fra de oppgitte forholdene.

- (8) I kravspesifikasjonen hadde innklagede beskrevet ulike krav til produktene i form av obligatoriske krav (O-krav) og evalueringskrav (EV-krav). Samme sted var det presisert at evalueringskrav ikke var minstekrav, og at tilbudenes oppfyllelse av evalueringskrav ville bli evaluert under evalueringen av tildelingskriteriene. Det tilbudet som oppfylte evalueringskravet best, ville få flest poeng.
- (9) Det fremgikk av kravspesifikasjonen at leverandørene skulle fylle ut de hvite feltene under «*Tilbyders utfylling i kravspesifikasjonen*». Det var videre presisert at leverandørene, der dette var påkrevd, kort skulle beskrive hvordan kravet var oppfylt i feltet «*Beskrivelse/henvisning til nærmere beskrivelse*». Leverandørene skulle også henviser til hvor i tilbudet en eventuell utdypende beskrivelse fantes.
- (10) For evalueringskravene S-14-10, S-23-7 og S-24-7 var det stilt et krav til beskrivelse av funksjonalitet og brukervennlighet utover minimumskrav i kolonnen «*Beskrivelse av krav*»:

«*Merverdi:*

Oppdragsgiver vil positivt evaluere funksjonalitet og brukervennlighet utover minimumskrav. Tilbyder bes om å beskrive dette i tilbudet.»

- (11) Før tilbudsfristens utløp mottok innklagede fire tilbud, herunder fra Metos AS (heretter *klager*) og Electrolux Professional AS.
- (12) Den 27. januar 2026 ble leverandørene informert om at klager ble tildelt delkontrakt 1. Electrolux Professional AS ble rangert som nummer tre. I tildelingsbrevet var det inntatt følgende tabell med oversikt over poenggivningen:

				Pris – 55 %		Kvalitet – 25 %		Miljø – 20 %	
Rang	Tilbyders navn	Sum poeng	Total handlekurv	Score	Poeng	Score	Poeng	Score	Poeng
1	Metos AS	9,45	kr 169 855 130	9,96	5,48	9,20	2,30	8,39	1,68
2	Norrøna Storkjøkken	8,89	kr 197 605 257	8,56	4,71	9,15	2,29	9,45	1,89
3	Electrolux Professional	8,32	kr 169 140 807	10,00	5,50	4,00	1,00	9,11	1,82
4	T. Myhrvold AS	6,70	kr 196 361 469	8,61	4,74	1,00	0,25	8,58	1,72

- (13) Electrolux Professional AS klaget på tildelingsbeslutningen. I klagen ble det blant annet vist til at det ikke forelå manglende beskrivelse av merverdi i klagers tilbud, og at relevante beskrivelser av funksjonalitet og egenskaper utover minstekravene var inntatt i tilbudet i produktbeskrivelser og teknisk dokumentasjon. Det ble blant annet vist til evalueringskrav S-14-10, S-23-7 og S-24-1. I klagen ble det også påpekt at det ikke var tilstrekkelig klart hva som krevdes for å oppnå uttelling på evalueringskravene som ga leverandørene mulighet for meroppfyllelse.

- (14) Innklagede svarte følgende på Electrolux Professional AS sin klage:

«Electrolux har valgt å vise til produktdatablad under evalueringskravene S-14-10, S-23-7 og S-24-7. Denne henvisningen er skrevet i Excel-skjemaet for Kravspesifikasjon. Oppdragsgiver valgte ved første evaluering å ignorere denne henvisningen, noe Electrolux klagde på etter førstegangstildeling.

Basert på klagen til Electrolux erkjenner Oppdragsgiver at alle former for dokumentasjon av merverdi som inngår i tilbudet, må inkluderes i evalueringen. Da tilbudsinformasjon som dokumenterer merverdi i Electrolux sitt tilbud ble utelatt fra førstegangsevalueringen, valgte Oppdragsgiver å rette ved å gjenåpne for re-evaluering.

(...)»

- (15) Innklagede foretok en reevaluering av tilbudene og tildelte Electrolux Professional AS (heretter valgte leverandør) kontrakten for delkontrakt 1. Det fremgikk følgende om reevalueringen:

«Det er gjennomført en re-evaluering i etterkant av opprinnelig tildeling på delkontrakt 1 – Storkjøkkenutstyr. I etterkant av tildelingen kom det inn en klage fra en leverandør, og klagen har avdekket en feil i førstegangsevalueringen. Re-evalueringen ble gjort ettersom tilbudsinformasjon relevant for evalueringen av kvalitetskriteriet hadde blitt utelatt fra førstegangsevalueringen. Tilbyder har rett til å få evaluert alle sider ved tilbudet som faller inn under evalueringskravene. Opprinnelig tildeling ble annullert, og det ble foretatt en re-evaluering av de aktuelle kravene (S-14-10, S-23-7, S-24-7).

(...)»

- (16) Klager klaget på omgjøringen av tildelingsbeslutningen 19. februar 2026. I klagen ble det fremholdt at innklagede ikke hadde adgang til å omgjøre tildelingen. Innklagede fastholdt tildelingen og avviste klagen i brev av 25. februar 2026. Innklagede viste blant annet til:

«Det er oppdragsgiver som har risikoen for uklarheter i anskaffelsesdokumentene, jfr. FOA § 14-1 (5). Oppdragsgiver har ansvaret for at kravene skal være tilstrekkelig klare for tilbyderne, slik at det skal være mulig for alle rimelig opplyste og normalt påpasselige leverandører å forstå det på samme måte, jfr. EU-domstolens avgjørelse i sak C-42/13 Cartiera dell'Adda, avsnitt 44 og en rekke KOFA-avgjørelser.

Oppdragsgiver har ikke utformet kravene med noen videre henvisning til hvordan denne merkvaliteten skulle dokumenteres. Dette er en uklarhet Oppdragsgiver hadde risikoen for. På bakgrunn av dette må Oppdragsgiver akseptere at merkvaliteten ble dokumentert på ulike måter av Tilbyderne når kravet ikke var tilstrekkelig klart. Electrolux var berettiget til å tro at det var tilstrekkelig å henvise til vedlegg, som produktdatablader, og uten konkretisering av funksjonalitet og brukervennlighet utover minstekrav.»

- (17) Den 27. februar 2026 sendte klager en ny klage over tildelingsbeslutningen. I klagen ble det blant annet vist til at valgte leverandørs tilbud inneholdt avvik og dermed skulle vært avvist. Klagen ble ikke tatt til følge.

- (18) Klager sendte ny klage 11. mars 2026, hvor det ble oppgitt nye klagegrunner. Klagen ble ikke tatt til følge.

- (19) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser den 1. april 2026. Klagebehandling startet samme dag, jf. forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser (heretter *klagenemndsforordningen*) § 13 siste punktum.
- (20) Innklagede har bekreftet at kontraktsinngåelse avventes til klagenemnda har behandlet klagen, og saken er derfor gitt prioritert behandling.
- (21) Nemndsmøte i saken ble avholdt 27. mai 2026.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (22) Innklagede har brutt regelverket ved å omgjøre den opprinnelige tildelingsbeslutningen, jf. forordningen § 25-1 (4). Den opprinnelige tildelingen var ikke i strid med regelverket, og omgjøringen er derfor ulovlig. Samtlige evalueringskrav etterspurte merverdi og anga uttrykkelig at leverandørene skulle beskrive dette i tilbudet. Veiledningen til kravspesifikasjonen presiserte at leverandørene skulle gi en kort beskrivelse i kolonnen «*Tilbyders svar*» og henviser til hvor utdypende beskrivelse fantes. Valgte leverandør oppfylte ikke dokumentasjonskravet ved å kun gi en generell henvisning til vedlegg uten å konkretisere hvilke egenskaper som påberopes som merverdi eller konkrete krysshenvisninger. Slik konkurransegrunnlaget og kravspesifikasjonen er utformet, er det ikke tilstrekkelig å henviser til standard produktblader.
- (23) Subsidiært anføres det at valgte leverandørs tilbud inneholder flere avvik som samlet utgjør et vesentlig avvik, slik at valgte leverandørs tilbud skulle vært avvist etter forordningen § 24-8 (1) bokstav b. Alternativt må avvikene lede til prispåslag for å eliminere konkurransevridning, med den følge at klager får høyest totalscore. Endelig anføres det at valgte leverandørs 3D-modeller inneholder avvik, slik at de ikke oppfyller det aktuelle evalueringskravet.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (24) Den opprinnelige evalueringen var ikke i tråd med anskaffelsesregelverket som følge av at tilbudenes fullstendige innhold ikke var korrekt fastlagt. Valgte leverandør har dokumentert merverdi gjennom øvrige dokumenter i sitt tilbud, og det er derfor ikke rettmessig å gi null poeng. Innklagede har heller ikke gitt noen formkrav i anskaffelsesdokumentene til hvordan besvarelsen av merkvalitet skulle utformes.
- (25) Valgte leverandørs tilbud inneholder ikke avvik. Det foreligger heller ikke avvik som innebærer at det skal ilegges et prispåslag. Innklagede må også akseptere valgte leverandørs 3D-modeller.

Klagenemndas vurdering:

- (26) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder anskaffelse av storkjøkkenutstyr til helseforetakene i Norge, som er en vareanskaffelse. Anskaffelsens verdi er estimert til maksimalt 330 millioner kroner ekskl. mva. I tillegg til lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (heretter *loven*) følger anskaffelsen forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (heretter *forskriften*) del I og del III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.

- (27) Klagenemnda tar først stilling til om innklagede har brutt regelverket ved å omgjøre tildelingsbeslutningen, fra først å tildele klager kontrakt, til å tildele valgte leverandør kontrakt.
- (28) Det følger av forskriften § 25-1 (4) at oppdragsgiver kan omgjøre en tildelingsbeslutning dersom den finnes å være «i strid med forskriften». Bestemmelsen innebærer at dersom det hefter feil ved en tildelingsbeslutning, har oppdragsgiver ikke bare en rett, men også en plikt, til å rette feilen. En tildeling er i strid med forskriften dersom den bygger på feil faktum, er i strid med de grunnleggende prinsippene i loven § 4, eller dersom oppdragsgiver har utøvd sitt skjønn grovt urimelig eller usaklig, og dette har hatt betydning for utfallet av konkurransen. Bestemmelsen gir derimot ikke adgang til å omgjøre en tildelingsbeslutning utelukkende fordi oppdragsgiver i ettertid foretar en annen skjønnsmessig vurdering av samme tilbud. Klagenemnda har i en rekke saker påpekt at det er innklagede som må sannsynliggjøre at det utøvde skjønnet var i strid med forskriften, se klagenemndas avgjørelse i sak 2022/1797, avsnitt 36 med videre henvisning.
- (29) I den opprinnelige evalueringen fikk valgte leverandør null poeng for manglende beskrivelse av egenskaper og funksjonalitet utover minstekravene. Dette gjaldt blant annet evalueringskrav S-14-10, S-23-7 og S-24-7. Innklagede omgjorde tildelingsbeslutningen etter klage fra valgte leverandør, hvor det ble vist til at beskrivelse av funksjonaliteter og egenskaper utover minstekravene var inntatt i tilbudet. Ifølge valgte leverandør var disse beskrivelsene inntatt i produktbeskrivelser og teknisk dokumentasjon, herunder tekniske datablad. Spørsmålet for klagenemnda er dermed om den opprinnelige evalueringen var i strid med anskaffelsesregelverket, eller om den lå innenfor oppdragsgivers lovlige evalueringskjønn.
- (30) Tildelingskriteriet «Kvalitet» er gjengitt i sin helhet i sakens bakgrunn avsnitt 6. Det aktuelle tildelingskriteriet var delt inn i syv underkriterier med ulik vekt. Ved evalueringen av kvalitetskriteriet skulle det sees hen til leverandørens beskrivelse og oppfyllelse av evalueringskravene i kravspesifikasjonen. Ved evalueringen av kvalitetskriteriet skulle det blant annet sees hen til leveringstid på oppvaskmaskin og funksjonalitet og brukervennlighet på oppvaskmaskin. For begge disse underkriteriene ville oppdragsgiver positivt evaluere tilbud med leveringstider på oppvaskmaskiner som var bedre enn minimumskravet til leveringstid (krav S-24-6), og tilbudte oppvaskmaskiner med nyttig funksjonalitet og brukervennlighet utover minimumskrav (krav S-23-7). Funksjonalitet og brukervennlighet utover minimumskrav skulle beskrives i tilbudet.
- (31) Under «Tilbyders utfylling i kravspesifikasjonen» var det presisert at leverandørene kort skulle beskrive hvordan kravet var oppfylt, der det var påkrevd, under «Beskrivelse/henvisning til nærmere beskrivelse». Leverandørene skulle også henise til hvor i tilbudet en eventuell utdypende beskrivelse fantes. Slik konkurransegrunnlaget og kravspesifikasjonen er utformet, er det etter klagenemndas vurdering tilstrekkelig klart at det krevdes en konkret beskrivelse av merverdi eller en henvisning til hvor en slik beskrivelse fantes.
- (32) Slik saken er opplyst for klagenemnda, hadde ikke valgte leverandør lagt ved en beskrivelse av alle evalueringskravene under «Tilbyders svar». Det fremgår av valgte leverandørs kravspesifikasjon, for evalueringskrav S-14-10, S-23-7 og S-24-7, at valgte leverandør «[h]enviser til vedlagt dokumentasjon». Henvisningen spesifiserte verken

hvilke vedlegg det ble vist til, hvor i vedleggene opplysningene fremgikk, eller hvilke konkrete egenskaper som skulle vurderes som merverdi utover minimumskravene. Dokumentasjonen består for øvrig av produktinformasjon og datablader, uten at valgte leverandør hadde identifisert hvilke opplysninger i materialet som skulle danne grunnlag for uttelling under de aktuelle vurderingskravene. Det ble derfor gitt null poeng på flere av vurderingskravene under kvalitetskriteriet i den opprinnelige evalueringen. Etter nemndas syn, måtte en rimelig opplyst og normalt påpasselig leverandør forstå at en helt generell henvisning til vedlagt dokumentasjon ikke uten videre identifisere hvilken merverdi som skulle evalueres. Det var derfor i tråd med konkurransegrunnlaget å gi valgte leverandør null poeng i den opprinnelige evalueringen.

- (33) Etter klagenemndas syn er innklagedes første evaluering ikke i strid med anskaffelsesregelverket. Det fremgikk klart av konkurransegrunnlaget at leverandørene skulle beskrive oppfyllelse av merverdi utover kravene som var stilt i kravspesifikasjonen. En oppdragsgiver plikter ikke å gjennomgå uspesifiserte vedlegg og selv utlede hvilke egenskaper leverandøren mener utgjør merverdi utover minimumskravene. Når konkurransegrunnlaget ber leverandørene om å beskrive merverdi utover minstekrav, og henviser til hvor en slik beskrivelse finnes, bærer leverandøren risikoen for at besvarelsen er uklar eller så generell at den ikke gir grunnlag for uttelling. Det er leverandørene som har risikoen for uklarheter i tilbudet, jf. forskriften § 23-3 (2). Etter nemndas syn, var det derfor ikke i strid med forskriften å gi valgte leverandør null poeng som følge av manglende beskrivelse og manglende henvisning til beskrivelse av vurderingskravene. Den opprinnelige evalueringen var dermed ikke i strid med forskriften.
- (34) Klagenemnda har etter dette kommet til at innklagede har brutt regelverket ved å omgjøre en lovlig tildelingsbeslutning, jf. forskriften § 25-1 (4). Som følge av det resultat nemnda er kommet til, tas det ikke stilling til klagers øvrige anførsler.
- (35) Bruddet klagenemnda har konstatert, kan ha virket inn på resultatet i konkurransen. Klagegebyret skal derfor tilbakebetales, jf. klagenemnds forskriften § 13.

Konklusjon:

Sykehusinnkjøp HF har brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved å omgjøre en lovlig tildelingsbeslutning.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Hanne S. Torkelsen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur